

Checklist en tips portfolio ten behoeve van beoordeling vrijstelling en/of toelating

- ◆ Uitgebreid CV
 - voeg een scan van diploma's en certificaten toe (indien relevant);
 - voeg zo mogelijk cijferlijsten of uitslagen van een capaciteitentest/assessment e.d. toe;
 - vermeld data bij afgeronde opleidingen;
 - vermeld bijzondere projecten die zijn verricht in de functie maar die niet bij de functie horen (niet ouder dan 5 jaar);
 - literatuurlijst.

- ◆ Voeg relevante casuïstiek (niet ouder dan 5 jaar) toe waarin de 'wat'- vraag wordt beantwoord
 - schrijf de casus in de 'ik'-vorm (beschrijf wat je zelf hebt gedaan);
 - in de casus moeten bewijs en competentie aan elkaar gekoppeld worden;
 - gebruik bij een aanvraag voor een vrijstelling de Proeve van Bekwaamheid als uitgangspunt;
 - gebruik bij een aanvraag voor toelating de matrix uit het RIC;
 - controleer bij een aanvraag voor toelating voor niveau 4 en hoger of de casuïstiek
 - in overeenstemming is met de Dublin descriptoren (bijlage 1).

De casuïstiek dient beschreven te worden volgens STARR- methode:

- S - wat was de *situatie* of context waarin het voorbeeld zich afspeelde?
- T - wat was jou *taak*, of welke taak heb jij op je genomen?
- A - wat is er precies gezegd en welke *actie* is ondernomen?
- R - hoe werd er gereageerd hierop, en wat was het *eindresultaat*?
- R - reflectie, was je tevreden met het resultaat, zou je het de volgende keer anders doen.

De bewijslast moet voldoen aan de VRAAK-criteria:

- V - er dient *variatie* te zijn (niet één situatie gebruiken voor alle competenties);
- R - de casuïstiek moet *relevant* zijn voor de aan te tonen competenties;
- A - de casuïstiek moet *actueel* zijn, gemiddeld is de norm 'niet ouder dan vijf jaar'. Indien er sprake is van snel veranderende wet- en regelgeving (bijvoorbeeld milieu) is de termijn korter;
- A - er moet sprake zijn van *authenticiteit*. Dit betekent dat de aanvrager zelf de casuïstiek moet hebben uitgevoerd, het moet gaan om een beschrijving van eigen (werk)ervaring;
- K - *kwantiteit*. Per kernopgave/kerntaak moeten drie beschrijvingen worden gegeven. Er mag sprake zijn van een combinatie van competenties binnen één casus.

- ◆ Bij een aanvraag voor toelating voor niveau 5 geldt tevens
 - er dient een literatuurlijst te worden toegevoegd (alleen die gelezen zijn);
 - genoemde theorieën moeten mondeling kunnen worden toegelicht;
 - er moet beknopt en beperkt een complexe werkelijkheid kunnen worden weergegeven;
 - HBO-assessment c.q. cognitieve capaciteitentest (HBO) voor toelating.

Bijlage 1

De Dublin descriptoren

De Dublin descriptoren zijn algemene beschrijvingen voor het eindniveau van de eerste, tweede en derde cyclus in het hoger onderwijs. In Nederland zijn dat de graden bachelor, master en doctor.

De Dublin descriptoren zijn genoemd naar de plaats waar ze voor het eerst werden opgeschreven. Ze zijn ontstaan om een aantal redenen:

- De Bolognaverklaring vroeg om de organisatie van onderwijs in drie cycli en om transparantie;
- In diverse Europese landen werd één opleidingstraject in tweeën gedeeld om een bachelor- en mastertraject te doen ontstaan;
- De vraag daarbij was hoe de bachelor op transparante wijze kon worden gescheiden van de master. Nederland en Vlaanderen signaleerden dit probleem en zochten gezamenlijk toenadering tot buurlanden met een vergelijkbaar kwaliteitszorgsysteem om de gewenste transparantie te realiseren;
- Na een bijeenkomst van vertegenwoordigers van kwaliteitszorgorganisaties van verscheidene landen werd geconcludeerd dat de landen eenzelfde soort probleem hadden. Men besloot dit gezamenlijk aan te pakken via het *joint quality initiative*, een informeel open werkverband, waarvan de resultaten op internet beschikbaar zijn.

Op initiatief van Nederland en Vlaanderen, die gezamenlijk accreditatiekaders voorbereidden, werden in 2001 bestaande beschrijvingen voor het eindniveau van een bachelor en een master naast elkaar gelegd. Vervolgens werd tijdens een bijeenkomst in Dublin hieruit het gemeenschappelijke naar voren gehaald en eenduidig opgeschreven in de Engelse taal. Op die manier kon elke deelnemende kwaliteitszorgorganisatie het vertalen naar diens eigen systeem. De geschiedenis is te vinden op de website Jointquality.org.

De descriptoren voor het eindniveau van de [bachelor, master en doctor](#) zijn als referentiepunten opgenomen in het accreditatiekader van de NVAO.

Omschrijving niveau bachelor, master

Kwalificaties bachelor

Kwalificaties master

Kennis en inzicht	Heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied vereist is.	Heeft aantoonbare kennis en inzicht, gebaseerd op de kennis en het inzicht op het niveau van bachelor en die deze overtreffen en/of verdiepen, alsmede een basis of een kans bieden om een originele bijdrage te leveren aan het ontwikkelen en/of toepassen van ideeën, vaak in onderzoeksverband.
Toepassen kennis en inzicht	Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	Is in staat om kennis en inzicht en probleemoplossende vermogens toe te passen in nieuwe of onbekende omstandigheden binnen een bredere (of multidisciplinaire) context die gerelateerd is aan het vakgebied; is in staat om kennis te integreren en met complexe materie om te gaan.
Oordeelsvorming	Is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.	Is in staat om oordelen te formuleren op grond van onvolledige of beperkte informatie en daarbij rekening te houden met sociaal-maatschappelijke en ethische verantwoordelijkheden, die zijn verbonden aan het toepassen van de eigen kennis en oordelen.
Communicatie	Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.	Is in staat om conclusies, alsmede de kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen, duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op een publiek van specialisten of niet-specialisten.
Leervaardigheden	Bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.	Bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter.